

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2,50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strosmayerjeva 5b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strosmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; oodružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101

Politna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Pogajanja za zblizanje z Italijo:

Grof Ciano v Beogradu

Jugoslovenska prestolnica je pozdravila italijanskega gosta z navdušenimi manifestacijami za zblizanje z Italijo — Beograd v italijanskih trikotlorah — Razgovori so se pričeli dopoldne, nadaljevali se bodo popoldne in zaključili jutri dopoldne

Ljubljana, 25. marca. r. Na poti v Beograd je sinoči prispel italijanski zunanji minister s svojim spremstvom na jugoslovensko ozemlje pri Rakeku. Tu ga je v imenu vlade pozdravil in mu poželil dobrodošlico ban dr. Natlačen. Grof Ciano je takoj nato sprejel novinarje in jim izjavil:

Prva izjava grofa Ciana

V trenutku, ko stopam na tla vaše države, sem srečen, da prihajam v tako važni misli. Upam, da bo moje potovanje v Jugoslavijo in moje bivanje v jugoslovenski prestolnici koristno za obe državi in da bo delo, ki ga bomo opravili v Beogradu, v korist ne samo Srednje Evrope in Balkana, marveč da bo služilo tudi miru vsega sveta.

Med vožnjo do Ljubljane je nato italijanski zunanji minister v nevezanem razgovoru dejal, da so netočne vesti o tem, kaj se bo vse razpravljalo v Beogradu in o čem vse se vrše pogajanja med Jugoslavijo in Italijo. To podo samo Mussolini, dr. Stojadinović in on. V Ljubljani se je prijazno poslovil od novinarjev, nakar je v svojem salonskem vozu nadaljeval pot proti Beogradu.

Sprejem v Beogradu

Beograd, 25. marca. r. Italijanski zunanji minister grof Ciano, ki ga spremljata dva državna podtajnika italijanskega zunanjega ministrstva, dva direktorja ministrstva za propagando in več drugih višjih uradnikov in 16 novinarjev, je prispel danes jutro ob 7.30 v Beograd. Na kolodvoru, ki je bil ves v jugoslovenskih in italijanskih zastavah, so gosta pričakovali in pozdravili predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović v spremstvu višjih uradnikov zunanjega ministrstva, italijanski poslanik z osebo poslanstva ter avstrijski in madžarski poslanik. Pred kolodvorom zbrana množica je italijanskega gosta voharno pozdravljala in manifestirala za prijateljstvo med Jugoslavijo in Italijo. Ovacije so se nadaljevale ob vsej poti do hotela »Srbski kralj«, kjer so za italijanske goste rezervirani prostori. Na vseh javnih in tudi na mnogih zasebnih poslopih plapolajo poleg jugoslovenskih tudi italijanske trobojnice.

Prvi razgovori

Po prihodu v hotel je grof Ciano po kratkem odmoru zajtrkoval, nakar se je odpravil v maršalati dvor in se vpisal v dvorno knjigo. Od tu se je ob 10. podal v zunanje ministrstvo, kjer ga je pričakoval ministrski predsednik z višjimi uradniki ministrstva. Oba državnika sta se umaknili v kabinet zunanjega ministra, kjer so se takoj nato pričeli razgovori o vseh zadevah, ki so na dnevnem redu.

Avdiencia na dvoru

Opoldne bo sprejel Nj. Vis knez namestnik Pavle italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana v posebni avdienci, nato pa bo njemu na čast prirejeno kosilo na dvoru, ki se ga bo udeležilo tudi več članov vlade.

Poklonitev na Oplenju

Popoldne se bo grof Ciano s svojim spremstvom odpravil na Avalo, kjer bo položil venec na grob Nezanega junaka, od tam pa bo krenil na Oplenac, da se pokloni na grobu kralja Uedinitelja in kralja Osvoboditelja. Z Oplenca se bo vrnil v Beograd, kjer se bodo proti večeru nadaljevali razgovori.

Velik diplomatski sprejem

Zvečer priredi ministrski predsednik dr. Stojadinović na čast svojemu gostu banket v Gardijskem domu. Po banketu bo velik diplomatski sprejem.

Jutri odhod

Jutri se bodo razgovori zaključili. Popoldne si bo grof Ciano ogledal zanimivosti Beograda in okolice, zvečer pa bo odpotoval nazaj v Rim.

Komentarji italijanskega tiska

Rim, 25. marca. AA. DNB: Ravnatelj »Giornale d'Italia« piše o sedanjih razgovorih med Italijo in Jugoslavijo in pravi med drugim: Podpis sporazuma med Italijo in Jugoslavijo bo našel novo dobo v odnosih med Italijo in Jugoslavijo. Ni treba še dodati, da se ta politika ne nanaša samo na obe državi, ampak tudi na Srednjo Evropo in na Balkanski polotok. Pogodba med Jugoslavijo in Italijo bo element stabilnosti in varnosti za obe državi v tem velikem evropskem odseku. Ta politika ni nikakoli politika obkroževanja, ampak se hoče s to politiko doseči prijateljstvo med vsemi drugimi državami. List podčrtava važnost sporazuma, ki ga bo grof Ciano podpisal v Beogradu. Glede vsebine pogodbe pravi, da se mora njen temelj iskati v znani Mussolinijevi milanski izjavi, ko je rekel, da se morajo odnositi med Italijo in Jugoslavijo postaviti na nove temelje. Bistveni temelj je dobro

sosedstvo. To sosodstvo pa se ustvari na temelju doslednega spoštovanja položaja obojestranskih meja. Odkloniti se mora sleherni notranji ali zunanji posredovanje ali poseganje v razvoj posameznih držav. Z gospodarskega stališča se morajo odnositi zopet normalizirati tako, da se doseže stanje, ko je Italija odjemala 30 % vsega jugoslovenskega izvoza. Gre za to, da se tudi na drugih frontah razvija sodelovanje in gospodarska združitev med Italijo in Jugoslavijo.

Rim-Beograd-Berlin

London, 25. marca. br. »United Press« objavlja obširno poročilo o potovanju italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana v Beograd in zatruje na podlagi rimskih informacij, da bo italijansko-jugoslovenski prijateljski pakt, ki se pripravlja, vseboval gotove določbe v pogledu medsebojne nevtiralnosti za primer kakih mednarodnih konfliktov, v katere bi se mogla zaplesti ena ali druga država. Obenem naj bi se sklenil za dobo dveh let nenapadalni pakt.

Po sodbi londonskih krogov pomeni ta pakt pritegnitev Jugoslavije k osi Rim-Berlin. Italija obljublja za to Jugoslaviji največje koncesije na gospodarskem polju in je pripravljena dati ji pri medsebojni izmenjavi blaga iste ugodnosti, kakor jih v smislu rimskih protokolov uživa Avstrija in Madžarska. V italijanskih diplomatskih krogih potrjujejo, da računa Italija s skorajšnjim umikom Avstrije od osi Rim-Berlin. Avstrijo naj bi v tem primeru nadomestila Jugoslavija.

Berlin demantira

BERLIN, 25. marca. AA. DNB: »Völkischer Beobachter« piše o obisku grofa Ciana v Beogradu in pravi, da se bodo razgovori vodili v mejah realnosti in v mejah tistega, kar je dejansko mogoče. Lahko se že vnaprej reče, da se ti razgovori nikakor ne bodo dotikali dosedanjih zvez Jugoslavije, niti njenih zvez v okviru Male antante, balkanskega sporazuma in pa pogodbe med Bolgarijo in Jugoslavijo. List zaključuje, da je Jugoslavija članica DN in hoče to tudi ostati.

Zastoj na vseh frontah

Na obeh straneh zbirajo nove moči

Pariz, 25. marca. r. Včerajšnji 24. marc, dan, ki ga je general Franco svečano proglasil za dan končne zmage in zmagoslavne vkorakanja v Madrid, je bil najimrnejši dan od početka frankovske ofenzive na Guadalajari. Ves dan ni bilo nikakih vojaških pokretov, ne na eni, ne na drugi strani. Vlade čete so se zaustavile, da se zberejo in učvrstijo, predno bodo nadaljevale svojo ofenzivo proti Sigüenci. K temu zastoju je očitno pripomogel tudi povečan odpor frankovcev, ki se nahajajo sedaj na utrjenih položajih, s katerih so pričeli svojo ponosrečno ofenzivo. Ta odmor izkorišča general Franco za to, da zbere vse razpoložljive čete in jih vrže na fronto pri Guadalajari, kjer je položaj frankovcev po zadnjih porazih hudo pokleban. Na tej fronti zbira sedaj general Franco vse oddelke tujih prostovoljcev in marokanske čete ter ostanek španske vojske, ki mu je še ostala zvesta.

Avila, 25. marca. AA. Havas: Včeraj je na madridski fronti prišlo do nekaterih presenečenj. V odseku Robles de Cavela so madridske čete ves dan poskušale napadati, toda bile so odbite in nacionalistične

čete v vseučiliškem predmestju niso samo ohranile svojih postojank, ampak jih tudi utrdile. V odseku ob Jarami so frankovci razgnali zbiranje madridskih čet in nadelo od argantskega mosta se zmeraj ovirajo promet na cesti, ki vodi v Valencijo.

Ponovno bombardiranje Madrida

Madrid, 25. marca. AA. Havas: Malo pred polnočjo so sovražna letala letela nad Madridom. Kmalu nato so se zaslišale eksplozije, toda doslej se nismo mogli dobiti podrobnosti o teh eksplozijah.

Angleški prostovoljci v Španiji

London, 25. marca. AA. Havas: Sinoči se je vrnil v London angleški prostovoljec Cnyge iz Španije. Tam se je boril v bataljonu Saclatvala. Izjavil je, da je bilo v tem bataljonu 1000 angleških prostovoljcev. Bataljon se je začel boriti dne 12. februarja. Tri dni pozneje je bilo v bataljonu že 300 ubitih ali ranjenih.

Vprašanja španskih prostovoljcev

Jedro razprav londonskega odbora

London, 25. marca. AA. Havas: Včeraj popoldne je bila seja spodnje zbornice in mnogo poslancev je sililo v Edena, naj bi zopet odgovorili na to, kaj misli angleška vlada stori zaradi navzočnosti italijanskih prostovoljcev v Španiji. Eden je odgovoril, da ne more reči prav ničesar, kar ne bi bil že povedal. Delavskemu poslancu podpolkovniku Fletcheru pa je nazadnje rekel: Ničesar nimam dodati poročilu, ki ga je po svoji seji objavil odbor za nevmišavanje. Vprašanje se sedaj proučuje v vladi sami. Izvedel sem pa, da so odstranjene vse težave glede kontrole okoli Španije. Odbor za nevmišavanje je imenoval poseben odbor, ki naj sestavi načrt za izvajanje kontrole okoli Španije, ki naj se začne dne 29. marca. Italijanski delegat je pristal na sestavo tega pododbora.

Valencija bo zahtevala intervencijo DN

Zeneva, 25. marca. AA. Havas: V Zenevi z veliko radovednostjo spremljajo razvoj španske zadeve v Londonu in menijo, da bo sedaj španska vlada v Valenciji zahtevala, naj se svet DN takoj seane. Španska vlada se bo pri tem sklicevala najbrž na člen 11. pakta DN, ni pa izključeno, da bo tudi zahtevala, da naj se postopa po čl. 10, ki se nanaša na intervencijo tujih držav na njenem ozemlju. Špa-

nija meni, da bo vsaj pri glavnih državah naletela na pomoč.

Stališče angleške delavske stranke

London, 25. marca. AA. Havas: Glavni odbor kongresa delavske stranke se je sestel včeraj popoldne. Na seji so podali poročilo delegati, ki so v imenu stranke obiskali Edena in lorda Plymoutha. Na seji je bila sprejeta resolucija, ki izraža obudovanje branilcem Madrida. Resolucija poziva angleško vlado, da naj podpre vsako zahtevo zakonite španske vlade, ki hoče protestirati proti vmešavanju tujih držav na podlagi čl. 10 pakta DN.

London hladnokrven

LONDON, 25. marca. AA. DNB: Včeraj tisk v Londonu mirno presoja razmerje med Italijo in Anglijo. »Evening Standard« piše, da bi morali obzlovati vsako napetost brez ozira na njen značaj in na njene razloge. Napetost povzročajo nekateri protifašistični elementi, ki stalno gonijo Anglijo v borbo med fašizmom in komunizmom.

Podpora valencijski vladi

RIM, 25. marca. AA. DNB: Po neki vesti agencije Stefani so komunisti v Španiji od 1. do 20. marca prejeli tole pomoč iz tujine: 1300 mednarodnih prostovoljcev, 120 strojin, 10 tankov, 225 ton orožja, 180 ton hrane, 350 tovornih avtomobilov in 50 francoskih, 35 češkoslovaških, 10 sovjetskih in 4 nizozemska letala.

Belgijski zakon

o nevmišavanju

Bruselj, 25. marca. AA. Havas: Parlament je sinoči sprejel zakon o nevmišavanju Belgije v španske zadeve. Pri glasovanju so se vzdrlžali socialisti, ki so rekli, da so za vlado v Valenciji, ki predstavlja zakonitost. Politika nevmišavanja tudi ne izključuje nevarnosti vojne zaradi stališča Italije in Nemčije, ki se ne držita svojih obvez.

Edenovi razgovori z belgijskim kraljem

London, 25. marca. d. Zunanji minister Eden je imel že dva zelo dolga razgovora z belgijskim kraljem Leopoldom III. Razgovori so bili zelo prisrčni in so bili doženi zelo dobri rezultati. Nadaljnji razgovori med Brusljem in Londonom se zopet obnove po velikonočnih počitnicah. Konkretna pogajanja glede vprašanja belgijske nevtiralnosti se bodo bržkone vršila sele po nadomestnih volitvah v Bruslju in ob nameravanih Edenovem obisku v belgijskem glavnem mestu. Belgijski problem je bil že delno razčiščen v sedanjih neobveznih razgovorih.

Rusija za novo pomorsko konferenco

LONDON, 25. marca. d. Sovjetska unija je predlagala angleški vladi sklicanje nove pomorske konference, na kateri bi sodelovale vse pomorske sile, ki niso bile zastopane na zadnji londonski konferenci za razorožitev na morju. Kakšen je namen tega ruskega predloga, za sedaj še ni razvidno, bržkone pa je v zvezi z vprašanjem moči ruske mornarice na Vzhodnem morju. V londonskih uradnih krogih kaže ta ruski predlog ni bil ugodno sprejet, ker bi dala angleška vlada prednost dvostranskim pogajanjem z Nemčijo in Rusijo.

Rumunski parlamentarci odpotovali na Primorje

Beograd, 25. marca. AA. Predsednik rumunjskega parlamenta Nikola Saveanu je odpotoval ob 14.16 z rumunjskim parlamentarcem preko Zagreba v Split, odkoder bodo obiskali naše Primorje v Dubrovniku bodo ostali dva dneva. Od tod pojdejo nato z ladjo Jadranske plovidbe v Benetke.

Na predlog predsednika vlade in zunanjega ministra so bili odlikovani z redom Jugoslovenske kroge 2. stopnje Georgij Fotimov, podpredsednik poslanske zbornice, z redom sv. Save 2. stopnje pa Aurel Cozmo in Dimitrij Angelesco.

Vremensko poročilo

po stanju z dne 25. III. ob 7. uri jutraj
Rateče-Planica: oblačno, mirno, 10 novega snega na 20 podlage.
Planica-Slatna: —1, barometer se dviga, 20 zjuženega snega na 45 podlage, mala in srednja skakalnica uporabni.
Planica-Tamar: —5, sneži, 150 snega.
Vrščica, Krnica: —4, 180 pršica.
Pokljuka: —3, oblačno, 40 pršica na 70 podlage, mala in srednja skakalnica uporabni.
Bohinjska Bistrica: +2, oblačno, snega v dolini ni.
Koroma: —4, 300 suhega snega.
Vogel: —4, 350 suhega snega.
Kofce: —3, 20 suhega snega na podlagi.
Krvavec: —2, severozapadnik, sneži, 175 suhega snega.
Senjorjev dom: —3, 40 podlage, 30 novega suhega snega.
Mariborska koča: 10 novega južnega snega.
Pesek: —3, 40 podlage, 30 novega suhega snega.

Sorzna poročila

CURIH, 25. marca. Beograd 10, Pariz 1625, London 21.445, New York 430, Bruselj 73.925, Milan 23.125, Amsterdam 240.15, Berlin 176.50, Dunaj 80-81.90, Praga 15.31, Varšava 83.10, Bukarešta 3.25.

Politični obzornik

Klerikalni dumping

Revija »Javnost« izvaja pod gornjim naslovom: »Za gospode okrog« »Hrv. Dnevnik«, »Slovenec« itd. so Srbi, Hrvati in Slovenci trije popolnoma različni in posebnimi narodi, kar pa »Slovenec« čisto nič ne moti, da bi ne imel s Srbi, torej z »drugim narodom«, skupne in sicer ne internacionalne, marveč prav nacionalne stranke! Toda tudi mačkovec ne moti, da bi ne nabirali pri »drugem narodu«, namreč pri Slovencih pristaje za svojo hrvatsko seljaško stranko. Vse to pa bi bilo nemogoče, ako bi, četudi morda samo podzvestno, ne čutili, da so en narod. »Slovenec« celo naravnost obtožuje HSS, da jim je bilo »preko dr. Kučkovca ponudeno prijateljsko sosodstvo«, ali da so gospodje v Zagrebu to odbili, »hoteč Slovence degradirati na privrseke, kar očitno pomenja, da pripisuje »Slovenec« pokretu dr. Mačka gotovo hegemonistične težnje na račun Slovencev! ... In sedaj — s čim naj se Slovenci branijo in kako naj preidejo v protinapad, ...

No, vkljub temu pa bosta eden in drugi še nadalje dokazovala, da so Slovenci in Hrvati dva posebna, drug od drugega popolnoma različna naroda in da se hegemonizem nahaja edino v jugoslovenstvu, ki je bilo dejansko edina žrtev raznovrstnih hegemonij — plemenitih in versko-klerikalnih.

»Hrvatski narod ima pet milijonov Radičev«

Klerikalna »Hrvatska Stranka« poroča, da je pred kratkim imel Vladko Radić, sin Stjepana Radića, shod v Hrtkovcih. V svojem govoru je, kakor piše imenovani klerikalni list, poudarjal med drugim: »Vi ste tu v Sremu pomešan — Hrvati, Srbi, Madžari, Nemci, Slovaki in drugi. Dajte si roke. Ono, kar tebe tiši, bje tudi drugega ne glede na to, ali je Hrvat, Srb, Nemec ali Madžar. Združite se zato vsi skupaj v eno seljaško kolo, da bode Srem, Banat in Bačka tri srca slozna, kakor je moj pokoljni tatica rekel. Kadar bo ves kmetijski narod od Subotice pa do Kotora zbran v enem seljaškem kolu, potem šele bomo napredovali. Vstopimo vsi v seljačke vrste, ker to je fronta postojanja, svobode in demokracije proti fronti nasilstva, korupcije in reakcije. Hrvatski narod je prejel težke dni, ali danes, čeprav leži Stjepan Radić mrtev na zagrebškem Mirogoju, danes ima hrvatski narod — pet milijonov Radičev. In vsi ti se zavedajo svoje moči, ker je seljačka sloza oživiteljna ... Vladko Radić govori čisto pametno, na ono glede pet milijonov Radičev pa je hudo, hudo pretirano, saj dober del hrvatskega ljudstva tvori vendarle tudi ženske.

Glasiol JRZ bi rado

likvidiral JNS

JNS ne da mirno spati gospodom okrog častivrednega glasila JRZ »Samouprava«. Te dni je »Samouprava« posvetila JNS dolg uvodnik, v katerem se na vse načine trudi dokazati potrebo likvidacije te predklane jugoslovenske nezakonite stranke. Organ JRZ je namreč med tem že pozabil, da je to stranko že opetovano definitivno položil v grob. Če je torej ta stranka že zdajva mrtva, kako more sedaj govoriti o njeni likvidaciji? Pa gode se tudi čudeži in mrtvi vstajajo iz grobov, zlasti sedaj v velikonočnem času. Je pač tudi JNS vstala od mrtvih, da more o nji zopet pisati »Samouprava«? Vsi čutijo, da je propast te umetne tvorbe neizogibnost, ki jo narekujejo politične razmere v državi. V času, ko ves narod manifestira svojo zadovoljstvo in svoje polno zaupanje vladi dr. Stojadinovića, ki je prinesla nov duh, duh demokracije in parlamentarizma, ki odgovarja tradicijam našega naroda, se ne more vzdreti JNS, stranka, ki nima korenin v narodu. — Čudovita tvorba je ta JNS! Trejeto leto je že stalno polagajo v grob vsi oni, ki se je boje in trepetajo pred njo, pa brez vsakega uspeha. Nasprotno, zdi se in skoraj gotovo je, da bo maršikateremu drugemu preje zaklenjal mrtvaški zvon, kakor njej! Saj je znana tista narodna prišlovica: Kdor drugemu jamo koplje, sam pade vanjo!

Napovedane spremembe v angleški vladi

London, 25. marca. AA. Listi se zmerom bolj pogosto bavijo z napovedano majeko rekonstrukcijo angleške vlade. Pri tem opozarjajo, da bo v vlado vstopil tudi Winston Churchill, kar bi pomenilo vsakako veliko pomenjenje. Baje mu bodo ponudili položaj predsednika vlade, ki ga je doslej zavzemal Macdonald. Churchill namerava predvsem sodelovati pri reorganizaciji državne obrambe skupno s Thomasom in Inskipom. Sedanja notranji minister John Simon naj bi prevzel finančni resor, ker bo sedanja finančni minister Neville Chamberlain postal ministrski predsednik. Notranje ministrstvo pa bo najbrže prevzel dosednji minister za narodno zdravje Kingsley Side. Položaj lordkancelerja, ki ga zavzema sedaj lord Haldham, ki se namerava umakniti iz zdravstvenih razlogov iz političnega življenja, bo najbrže prevzel lord Simon.

Pokaži svoje zobe, mala Eva!

Glej, kako so zdravi in beli po Chlorodontu. Vse moderne matere vedo, da je treba mlečne zobe skrbno negovati, če hočemo, da postanejo trajni zobje zdravi in močni. Mati, dai svojemu otroku zobje paste Chlorodont, ki je s svojim mikroskopsko finim čistilnim jedrom in prijetnim okusom posebno otrokom primerna za nego zob. Peneči ali ne peneči se Chlorodont, obe kvaliteti sta enako dobri. Domači proizvod.

Chlorodont

Zakaj je bila sklicana vajenska anketa

V naši banovini je okrog 11.000 vajencev, strokovne nadaljevalne šole jih pa obiskuje samo 6200

Ljubljana, 25. marca. Dopoldne se je začela v veliki dvorani Delavske zbornice anketa o preloženih vajenskih vprašanjih. Sklicala jo je Delavska zbornica in udeležili so se zastopniki številnih gospodarskih, delodajalskih, delavskih in namestniških organizacij, socialnih in zdravstvenih ustanov ter solst. Anketo predstavlja Ivan Tavčar, ki je pozdravil številne udeležence in podal referat o vprašanjih, ki so predmet ankete.

Govornik je objektivno orisal socialne razmere, ki v njih živi vajenec pri nas, odnose med vajencem in delodajalcem, zakonsko ureditev teh razmer in dotaknil se je vseh preloženih vprašanj, kako bi bilo treba izpolniti socialno zakonsko zaščito, strokovno nadaljevalno šolstvo, urediti odnose med vajenci in mojstri in kako izboljšati zdravstvene razmere itd. Živo je prikazal, da je splošni vzgoji vajencev treba posvetiti še posebno pozornost, kajti vajenec nastopi učno dobo kot otrok, kot pomočnik pa stopa v življenje kot odrasel mladenič, ki bi se naj povsem sam preživljal. Treba se je ozirati na vajencev telesni in duševni razvoj, saj je njegova učna doba preokretnica njegovega duševnega razvoja.

Zakonska zaščita ni popolna. Toda razmere, ki v njih živi vajenec pri nas, odnose med vajencem in delodajalcem, zakonsko ureditev teh razmer in dotaknil se je vseh preloženih vprašanj, kako bi bilo treba izpolniti socialno zakonsko zaščito, strokovno nadaljevalno šolstvo, urediti odnose med vajenci in mojstri in kako izboljšati zdravstvene razmere itd. Živo je prikazal, da je splošni vzgoji vajencev treba posvetiti še posebno pozornost, kajti vajenec nastopi učno dobo kot otrok, kot pomočnik pa stopa v življenje kot odrasel mladenič, ki bi se naj povsem sam preživljal. Treba se je ozirati na vajencev telesni in duševni razvoj, saj je njegova učna doba preokretnica njegovega duševnega razvoja.

da bi moralo biti vajensko delo plačano. Izdatki vajencev mora biti smotni, ne pa, da imajo mojstri le korist od vajencevega dela. Govornik je navajal nekaj značilnih primerov zelo slabih vajenskih razmer, ki v njih žive naši vajenci.

V naši banovini je okrog 11.000 vajencev, strokovne nadaljevalne šole pa jih obiskuje samo 6200, kar pomeni, da jih je skoraj polovica brez pouka. Da pouk obiskuje tako malo vajencev, je treba predvsem pripisovati temu, da so vajenci dolžni obiskovati strokovne nadaljevalne šole le do 18. leta starosti. Na drugi strani pa je treba tudi upoštevati, da mnogi obrtniki nimajo pravega razumevanja za strokovno teoretično izobraževanje vajencev. Referent je prečital značilno pismo nekega šolskega upravitelja, ki naglašal, da ne bo nobena anketa izboljšala razmer, če se ne bo zagotovilo redno obiskovanje pouka v strokovnih nadaljevalnih šolah in če bodo naleteli vsi apeli pri mojstrih na gluh ušesa.

Govornik je končno odgovoril na vprašanje, zakaj je Delavska zbornica sklicala anketo. Glavni namen ankete je, da v razpravi z vsemi zainteresiranimi čim bolj dosežejo sporazum v najboljši vajenskih vprašanjih. Velik uspeh ankete bo že, če bodo dosegli, da se bo povsem pokazala vsaj volja, odstraniti največje pomanjkljivosti v socialni zaščiti vajencev in če bodo pri oblasteh vzbudili zanimanje za potrebne reforme strokovno nadaljevalnega šolstva. Najti je pa treba tudi rešitev, kako bi se omejili preveliki dotoki vajencev v poklice.

Začela se je takoj razprava o referatu. Prvi se je prijavil k besedi v imenu Zbornice za TOI Ivan Ogrin, ki je sicer načelno pozdravil anketo, toda naglasil je, da glavna beseda pri vprašanjih vajenske socialne zaščite in odnosa med mojstri in vajenci gre Zbornici za TOI. Če so prišli v razpravo reforme strokovno nadaljevalnega šolstva, tedaj bodo o njih predvsem odločali mojstri. Govornik je odklonil zahtevo po medzaj vajencev in dejal je, da ni noben mojster več ne hotel imeti vajencev, ako bi jih moral plačevati. Za Ogrina je govoril tajnik Zbornice za TOI, dr. Josip Pretnar in kritiziral predvsem referat tajnika Delavske zbornice Filipa Uratnika. Anketa bo končana popoldne.

Podporno društvo državnih in banovinskih uslužbencev

Občni zbor je pokazal uspešno delovanje te dobrodelne in socialne ustanove

Ljubljana, 25. marca. Podporno društvo državnih in banovinskih uslužbencev dravske banovine je imelo v nedeljo v beli dvorani hotela Union v Ljubljani svoj VII. redni letni občni zbor. Poleg članstva iz Ljubljane so se ga udeležili tudi društveni poverjeniki iz Maribora, Murske Sobotice, Ptuj, Celja, Novega mesta in Trbovlj.

Občni zbor je otvoril predsednik g. Janko Dolžan, ki je uvodoma pozdravil navzoče in poudarjal važnost ter velik socialen pomen društva za državno in banovinsko uslužbenstvo, ker nudi članstvu v času boleznih brezplačno zdravljenje in brezplačno zdravila, sivec pa v primeru smrti člana posmrtno do 5000 Din.

Iz tajniške poročila, ki ga je podal g. Viktor Markič je razvidno, da je vpisanih v posmrtno skladu 1510 članov, od katerih je v bolnišniški skladu vpisanih 896. Med letom je umrlo 8 članov in članic, njihov spomin je počastil občni zbor sklici »slava!«

Društvo je opetovano uspešno posredovalo pri bankni upravi za znatno znižanje osebne in zdravilišne na Golniku. V nekaj razpoložljivih sredstvih bolniškega sklada je odobravalo tudi stroške specialnega zdravljenja ter podeljevalo podpore za višinsko zdravljenje.

Blagajnik Viktor Bischoff je poročal, da je bilo za ordinacijo zdravnikov izdanih 2122 nakaznic in je izplačalo društvo Din

77.970.—, za nabavo zdravil pa je bilo izdanih 1757 nakaznic in izplačanih 86.139 Din. Za porodišne podpore in za višinsko zdravljenje je bilo izdanih Din 6172. Na posmrtnih je izplačalo društvo v l. 1936 Din 40.000.— in znaša celokupno društveno premoženje Din 732.156.—

V imenu pregledovalcev računov je poročal Mirko Česenik, da je društveno poslovanje v najlepšem redu, ter je predlagal odboru razrešnico s pohvalo, ki jo je občni zbor izrekel soglasno.

Pri dopolnitvi volitvah sta bila odbornika Kokot Ferdo in Poje Janez, ki jima je potekla funkcijska doba, ponovno soglasno izvoljena v odbor.

Na koncu je sprejel občni zbor naslednje predloge odbora: za vsako prejeto zdravniško in lekarniško nakaznico morajo člani tudi v nadalje doplačevati po 5 Din; preko letne porabe v znesku Din 400.— se more posamezni član okoristiti z ugodnostmi sklada le s odobritvijo društvenega odbora. Onim, ki pristopijo v društvo do 30. VI. 1937 se dovoli znižana pristopnina po Din 40.—. Vstop se dovoli le osebam, ki niso še prekorile 45. leta starosti.

Občni zbor, ki je izzvenel v najlepši harmoniji in slogi, je zaključil predsednik z željo, da postani ta dobrodelna in socialna ustanova matična organizacija vsega državnega in banovinskega uslužbenstva.

Prevoz pošte

v Trbovljah

Trbovlje, 24. marca. Prevoz pošte s trboveljske postaje do pošte I in II so že dolgo vrsto let ob približno vsakoletnih natečajev izdajali tukajšnji avtopodjetniki, ki prevažajo potnike od vlakov in obratno. Zadnja leta je radi tega nastala med temi podjetniki huda konkurenca. Vsak je hotel dobiti prevoz pošte, in s tem nekaj prihodkov, ker so se zadnja leta vsled krize tudi prevozniki hudo poslabšali in so nekateri podjetniki komaj izhajali. Tako je nastala ob dražbah prevoza pošte vsako leto huda borba med temi tukajšnjimi avtopodjetniki, ki so od prvotnega vzklonene znoska, ki ga je pošta na upravo odredila za natečaj, znižali svoje ponudbe pri dražbi za več tisoč dinarcev. Razumljivo, da je bila pošta uprava s tem prav zadovoljna, toda podjetniki so si s tem sami škodovali, namesto da bi se medsebojno sporazumeli ter si delili prevoz po sporazumno določenih letnih terminih. Ko je letos pošta uprava zopet razpisala natečaj za dražbo prevoza pošte, se je pojavil nov ponudnik, ki doslej pri licitaciji še ni bil udeležen. Uprava tukajšnjega Sokola ima namreč nekaj konj, ki so last jedne odeska Sokola. Uprava jednega odeska se je deli časa bavila z mislijo, da bi ji kazalo nekatere konje primerno zaposliti, da bi si prislužili vsaj dnevno krmo.

Sedaj pa se je našla ta rešitev. Jedrni odesek je kupil dva stara izranžirana pekovska voza, ki bosta primerno popravljena in preurejena za prevoz pošte. Stvar bi bila končno povsem v redu, toda pri nas nas zanima le ena stvar: če ponovno smo namreč gradili deštvo, da prenaša pismo pošto Trbovlje II vsako jutro in ob vsakem vremenu in letnem času pošto vrečo za pošto Trbovlje I na pošto Trbovlje II. Ne vemo sicer, ali velja prevoz po-

šte, ki se letno znižata, le za progo od kolodvora do pošte I ali tudi do pošte II in zakaj se potem pošta zjutraj do pošte II ni prevažala, marveč se mora prenašati. Upajmo, da se ob edaj, ko prevzame prevoz pošte nov prevoznik, ta nedostatek, ki je vse graje vreden z ozirom na varnost prenašane vrednosti, vendar enkrat odpravi. Če se zlicitna prevoz pošte, mora biti to izvršeno tako, da se bo prevažala k obtem postojni uradom od vseh vlakov in obratno, ki prevažajo pošto. — Če se to dejstvo pri oddaji prevoza pošte novemu prevozniku upoštevalo, potem smatramo stvar v redu, če pa ne, se pa na to še povrnemo.

Iz Maribora

— Gledališče. Narodno gledališče bo do nedelje zaprto. V nedeljo popoldne ponovno krasno Leharjevo opero »Dezela smehljajca«, zvečer pa bo premiera drame »Sveti Ivan«.

— Mladina proslavlja Puškina. Včeraj popoldne se je vršila v Kazini proslava 100-letnice smrti velikega slovanskega pesnika in pisatelja Aleksandra Sergejeviča Puškina, ki jo je priredila mladina mariborske realne gimnazije. Uvodno besedo je imel g. dr. Janko Kolnik, nakar so sledile razne glasbene točke in recitacije iz Puškinovih del. Slovnosti govor je imel osemstolet g. Viktor Cokan. Proslava je vesteransko lepo uspela.

— Dva obešenca. V Farnavasi pri Prevaljah je obesil 57letni kovaški mojster in posestnik Josip Murko. Vrok samomora ni znan. V Spodnji Dobravi so na levi na ali obešenega tovarniškega delavca Avgusta Laha. Pri mrtvecu so našli dve poselovni pismi.

— Studenški proračun je bil na včerajnji seji sprejet. Novi proračun največje okoliške občine izkazuje 501.417 Din dohodkov

in prav toliko izdatkov. Med izdatki naj omenimo postavko za narodno prosveto, ki izkazuje 76.000 Din, socialno skrbstvo 59.470 Din in gradbeno stroko 84.900 Din, med dohodki pa tvorijo največjo postavko obširna trošarina, ki je predvidena s 205.578 Din.

— 19 padcev je prinal to dni aretiran 27letni kolar Josip Koren iz Poljan. Pošgal je za nagrado, ki mu je bila v slobo. Piromani je duševno omejen.

— Nova gasilaka uprava. Svoji se je vršil občni zbor gasilske čete v Mariboru, za katerega je vladal v javnosti veliko zanimanje zaradi nedavno razveljavljenega obnega zbora. Tokrat je zborovanje poteklo zelo mirno. Pri volitvah je bil za predsednika ponovno izvoljen g. Bogdan Pogačnik, za poveljnika g. Franjo Kramberger, za tajnika g. Ivo Jovič in g. Bogomir Divjak za blagajnika.

— Zbor mariborskih planincev. Pri »Or-luc« je bil v torek zvečer občni zbor tukajšnje podružnice SPD, ki ga je vodil zaslužni predsednik g. J. Stajner. Iz poročil je razvidna izredno živahna delavnost društva. Pohorske potovanja v področju SPD je obiskal v preteklem letu 12.120 oseb. Sprejet je bil tudi predlog, da se pri Senjorjevem domu zgradi hangar za jadralno letalstvo.

Pogajanja brez rezultata

Ljubljana, 25. marca. Včeraj so se nadaljevala pogajanja med zastopniki delodajalcev in delavcev stavne stroke za sklenitev kolektivne pogodbe. Do sporazuma ni prišlo in kakor vse kaže, najbrž še ne bo tako kmalu sklenjen.

Zastopniki organizacije stavbnikov so vztrajali pri svojem predlogu, ki smo ga obrazložili predvčeršnjim, podpirali so jih pa še zastopniki Zadruga zidarjev mojstrov in studenčarjev, ki so zahtevali delno še nižje mezd. Zadruga tesarskih mojstrov je pa zahtevala posebna pogajanja za tesarsko stroko.

Organizacija stavbnikov je predložila spomenico, ki v nji ugotavlja, da delodajalci zahtevajo za delavce (težake) v Ljubljani 16 odstotno znižanje mezd, v Mariboru, Celju in Kranju pa približno 23odstotno nižje mezd od sedanjih. Organizacija stavbnikov delavstva pa predlaga, naj se mezd določijo povsem objektivno na podlagi lani doseženega sporazuma, ko je bila sklenjena časna kolektivna pogodba. Toda pri tem je treba upoštevati, da so se od tedaj podražile življenjske potrebe. Za koliko so se podražile, bi naj ugotovila posebna komisija v primeru, ki stopi 1. aprila v veljavo, bi se naj povzela osnovne mezd.

Druge delavske strokovne organizacije pa niso podpirale tega predloga, zato ni bil sprejet. Sklenjeno je bilo, da pogajanja nadaljuje v torek ožja paritetna komisija, v kateri bo zastopan samo po en član vsake organizirane skupine delodajalcev in delavcev.

Zborovanje kranjskih planincev

Kranj, 24. marca. Kranjska podružnica SPD je imela sredi občni zbor. Po uvodnih formalnostih je predsednik g. Rojc poročal o kočan na Stolu in Storišču ter omenil, da se šavnikov dom ne bo gradil. Agrarna zadruga Babni vrt zgradi na Javorniku hlev, zraven pa enonadstropen prizidek, ki ga vzame podružnica v najem. Tajnik g. Fisker-nik je v svojem poročilu omenjal ustanovitve fotamaterskega oddelka in planinske predavanja, gospodar g. Koršič je poročal, da je posetilo lani Valvarzovo koč na Stolu 912, Prešernovo pa 1034 planincev. Zaradi skrajno neugodne pomladi je bil obisk nekoliko slabši, kakor predlanskim.

Po poročilih se je vnela debata. Župan g. Česen je pojasnil akcijo za zgraditev brvi čez železniško progo, ki bo vodila na šmarjetno goro, ker so zaradi nove ceste vsi stari dohodki zaprti. Brv bo veljala okrog 60.000 Din. Na predlog g. Valencija je izrekel občni zbor odboru razrešnico. V posebni točki je občni zbor obravnaval vprašanje Valvarzove koč na Stolu, ki je zdaj last Osrednjega društva, pa jo od 1919 upravlja kranjska podružnica. Osrednji odbor je na obnem zboru sklenil prepustiti koč in zemljišče proti ekvivalentu kranjski podružnici pod pogojem, da zgradi v treh letih v območju sedanje novo, planinskim potrebam odgovarjajočo koč. Delegat osrednjega društva g. Pučnik je naglašal, da je osrednje društvo po pravilo to pot izjemno, ker drugače ne odstopa niti pidi svoje zemlje. Zato pa pričakuje, da bo kranjska podružnica zgradila koč na Stolu, ki bo v ponos njej in vsemu planinstvu. Občni zbor je pooblastil odbor, naj odkupi sedanjo koč in pripravi vse potrebno za zgraditev nove.

Pri slučajnostih je bilo sklenjeno, da se restavracija na šmarjetni gori prekrsti iz »Belvedere« v »Cofisec«, kakor se je prvotno imenovala. Ga. Slavka Šavnikova se bo naprosila, da bi se smel šavnikov fond, namenjen za šavnikov dom na Storišču, ki pa se ne bo gradil, predati v drugo namene. Dr. Megušar je predlagal, naj se zgradi na šmarjetno goro avtomobilska cesta. Predlog je bil v načelu sprejet.

Slovinci v Ameriki

Smrtno se je ponesrečil v Clevelandu Miha Krupar, uslužben pri železnici. Premaklji železnice most ga je pritisnil ob steno, da je kmalu izdihnil. — V Hartwicku je požar uničil hišo Franceta Hrena. Hiša je bila stara nad sto let, imela je 10 sob in veliko podstrešje. Goreti je začelo v hlevu, kjer je zgorelo 60 glav goveje živine in dva lepa konja. — V Chicagu je umrla v bolnici Marija Stanič, stara 44 let. Podlegla je rani, ki ji jo je prizadelo z nožem njen mož Miha. Mož je pobegnil iz umobolnice in ko je prišel domov je napadel ženo.

V bolnici v Timinu je umrla Marija Horvat rojena Fugina, stara 32 let, doma iz Deskevo vasi pri Starem trgu ob Kolpi. V Clevelandu je nenadoma umrl Martin Komat doma s Primskovega. Nadalje sta umrla v Clevelandu Peter Cerar, star 57 let, doma iz Domžal in Marija Novak stara 54 let, doma iz občine Arčarje pri Brezicah. V Lorainu je umrl Peter Rahotina, star 62 let, drugi dan po njegovi smrti je pa umrl še njegov sin Pavel. V naselbinu Vandling pri Forest City je nenadoma umrl

Franc Podriaj, star 61 let, doma s Primskovega. V Harminie sta se smrtno ponesrečila brata Arvi in Viljem Gneada. Oba sta postala žrtvi avtomobilske nesreče. Njuni starši so doma iz Idrije. V Milwaukee je umrl Anton Šagar, star 60 let. V Cooperstownu je umrl Matija Čemovar, po domače Matic. V Readingu je umrl Josip Težak po domače Rašničkov, star 66 let, doma iz Dolnjega Šuhorja pri Metliki; podlegel je operaciji želodca. V Chicagu je umrl v bolnici Kornelij Gorup, star 66 let, doma od št. Petra na Krasu. V Youngstownu je umrla Marija Volk, rojena Šlogar, doma iz Radoviče pri Metliki. V Brooklynu je umrl Jakob Simonič, star 83 let, doma iz Vina vrha pri Semiču. V Luzerni je umrla Regina Hribar, stara 18 let.

Koncert pevskega zbora „Zvonimir“

Ljubljana, 25. marca. Pevsko društvo »Zvonimir« iz Splita je sredi izvajalo oratorij »Muka Isusova«, delo mladega skladatelja Borisa Papandopula. Skladba, oratorij za moški zbor a capella, ima svojo predhodnika v širšem »Sv. Cirilu in Metodu«, ki je prav tako komponiran na osnovi ljudskega petja. G. Papandopulo je morda edini izmed naših, fol. klasično orientiranih skladateljev, ki se poslužuje danega, med ljudstvom ohranjenega glasbenega materiala s toliko svobodo, da ustvarja dela, ki so zanimiva in privlačna ne samo zaradi svoje osnove, temveč tudi zaradi obdelave, ki nosi pečat avtorjeve osebnosti. Skladatelj zna naravnost virtuozno potencirati značaj posameznih ljudskih tem in jih povezati v organčno, na kontrastih bogato lepo zaokroženo obliko.

Oratorij »Muka Isusova«, ki je — če se smem po naše izraziti — naivna, topla občutna reportaža o Kristusovem trpljenju, je nudil avtorju hvaloslovo priliko, da znova pokaže svoj smisel za obliko. Evangelistično objektivno pripovedovanje, kateremu srečno kontrastira lirski Kristusov part, prekinja jo dramatični izbruhi zbora, ali pa lamenozni stavki, ki nosijo vso stavbo dela, ki se odvija brez prestanka dobro uro, pred nami. Slogovno preprostost srečno izpolnjuje zvokovna pestrost, ki jo dosega avtor bodisi z mrmrajočim zborom, s falzetji, z nizkimi basji in sploš z najrazličnejšim obravnavanjem zbora, ki služi za vse stopnje izražanja, od močnega monumentalnosti do najsubtilnejše »Stimmung«.

Zbor razpolaga z zvočno svežimi, naravnimi glasovi, solisti, zlasti Evangelist in Kristus, so bili tako srečno zbrani, da bi za te vloge težko dobili boljši. Autor-direktor in njegovi pevci so bili deležni toplega sprejema občinstva, »prijetno« pa so jih pozdravili tudi prazni sedeži, ki jih je bilo mnogo več kot koncertantov in poslušalcev. Datum je bil res skrajno neugoden, toda kaj so bili vsi prijatelji lepega, ljudsko po-barvanega petja! — Morda jih pa res ni več?

Fr. Šturm.

Še o zločinu v Dobu

Ljubljana, 25. marca. Zagonetna krvava zločina v Dobu pri Domžalah še vedno ni pojasnjena. Orožniki s komandirjem g. Skokom na čelu so uvedli preiskavo, ki pa še ni dosegla željenega uspeha. Zločin je bil storjen nekoliko drugače, kakor pa se je prvotno poročalo. Frančiška Sotlarjeva, ki je bila stara 71 let, je odšla v hlev okrog 19 in je za njo takoj prišel tudi mož. Čez četrte ure je stopila Sotlarjeva z žetnarjem v roki nazaj v hišo in jo je v veži napadel zločinec. Prizadejal ji je na glavi štiri rane ter ji strl lobanjo. Udaril jo je s topim predmetom in se ne ve, če je rabil bas sekiro.

Njen krič je začul mož, ki je prihitel s svetilko v roki iz hleva, pa ga je zločinec pričakal pri vratih. Najprej mu je izvil iz rok svetilko, hoteč najbrž na prosto, pa ga je Sotlar, ki je star 65 let in še precej krepak, pahnil nazaj v vežo. Med ruvanjem ga je napadalec udaril pod levm ocesom, nato pa mu prizadejal najbrž z nožem rano na ustnicah. Sotlar je zločince zaprl v vežo, in jel na vse grlo klicati na pomoč. Napadalec je hotel na vsak način iz hiše in je s silo odprl vrata na zadnji strani, skozi katere je pobegnil v temo, preden so prihiteli sosede. Na Sotlarjevem dvorišču se je najprej pojavil najbližnji sosed Josip Grošelj in neka ženska, katerima je krvaveči Sotlar povedal, kaj se je zgodilo. Čim so vsi trije odprli vrata, so našli Sotlarjevo z razbiti glavjo na tleh nezavestno. Kmalu je prišel v hišo zdravnik dr. Kremžar, in s prihiteli tudi orožniki.

Sotlarjeva še ni umrla, vendar je njeno stanje brezupno.

ŠAH

Glavni turnir LŠK

V našem zadnjem poročilu o glavnem turnirju LŠK smo objavili rezultate do 7. kola. V drugi tretjini turnirja se je Furlani otrešel Preinfalka in prevzel vodstvo. Njegove partije kažejo, da je v izvrstni formi. Igra zelo solidno in je edini, ki še ni izgubil niti ene partije. Zda je premagal še Petermana in Kumlja ter remiziral z inž. Weissom po dobri obrambi v že elabo stoječi konflicti, potem ko je zaradi napake zamudil priliko priti v boljši položaj. Za izid turnirja je bila menda odločilna točka, ki jo je osvojil v srečanju s Preinfalkom. Že kmalu po otvoritvi je v angleški partiji zasedel edino odprto linijo. Črna se je zatekel k žrtvi kmeta, da bi igro zapletel, vendar je Furlani premagal vse ovire in v končnici prislil nasprotnika k predaji. Znamo je, je opomogel tudi Sikošek. Začet je slab, ee je pa z zaporednimi smagami nad dr. Severjem, inž. Prekom, prof. Copom Muzlovičem in Samoborom preinil med vođe in zavzema trenutno za Furlanijem 3 mesto. Preinfalk je premagal dr. Severja, prof. Cope. Samobora in Sameca, izgubil pa popolnoma neprickovano s Kumljem. Imel je že figuro več, zaradi nepremišljene poteze je pa začel v križišč položaj, iz katerega ni bilo rešitve. Dobro stoji zdaj Marek, ki je beleži še ločke proti Mlinarju, dr. Severju, prof. Copu in Muzloviču, a mu še preostaja močnejši nasprotniki. Tudi Čibic se je popravil položaj, ki je premagal dr. Severja, prof. Cope in Petermana. Srečno se bori Kumelj, ki izkazuje proti »gornji« hišici boljše uspehe kakor proti »spodnji«. Inž. Weiss se počasi dviga na mesto, ki ga po

svojem znanju zasluži. Zmagal je nad Majconovičem in Petermanom. Neprickovano pa remiziral z Mlinarjem. Inž. Prek je premagal Kumlja in Sameca, Mlinar pa Čibice, dodim je s inž. Weissom in Petermanom deli točki. Razočaraj je Majconovič, ki je po začetnem poletu izgubil kar 5 partij po vrsti in bil zmagovit le s Mlinarjem. Ina pa še vedno izgleda poboljšati si položaj. Samobor si je v tem delu turnirja priboril le eno ločko (s Kumljem), četudi igra zelo odorno. Od prof. Cope se je splošno pričelo kovajo nekoliko več, vsekakor trenotno ni v formi. Dr. Sever se premalo posveči partijam, kaže pa vselej solidno znanje.

Stanje po X. kolu je naslednje: Furlani 9, Sikošek 8, Preinfalk 7 in pol, Marek 6 (3), Čibic 5 in pol (1), Kumelj 5 in pol, inž. Weiss 5 (1), Samec 5, Peterman 4 (1), inž. Prek 3 in pol (4), Muzlovič 3 in pol, Majconovič 3 (2), Mlinar 3, Samobor 2 in pol, prof. Cop 2 (1), dr. Sever 1 (1).

Beležnica

KOLEBAR

Danes: Četrtek, 25. marca, kadoličani: Marijino oznanjenje.

DANASNJE PRIREDITVE:

KINEMATOGRAFI: zaprti. Jugoslovanska ženska zveza: javno zborovanje ob 20. v magistratni dvorani.

DEZURNE LEKARNE

Danes: dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trnkocev ded., Mestni trg 4, Ustar, Seifenburgova ulica 7.

Ispod sita

Velike modrosti v malih oglaših menda ne bo nikoli konec, ljudi ki radi služijo kovače brez dela pa tudi ne. Blagor tistim, ki znajo novce tako lahko služiti in onim, ki jih v svoji naivnosti tako radi plačujejo.

Državni in zasebni uradniki so v Zagrebu še vedno na razpolago v odlični izbiri. Dobe se pa tudi Slovenci, Srbinje in Hrvatice, torej hude troimenega naroda, med njimi 17 let stara gospodična z doh. 35.000 21 let stara z doh. 250.000 Din. 30 let stara z doh. 300.000, 36 let stara vdova z doh. 450.000. Človek bi mislil, da se ravna dola po starosti in po deklirani nedolžnosti, pa ni tako. Prav bi bilo, da bi bilo dolo tem več, čim več je let, nevesti, vdova bi pa morala imeti največ dolo. Za vdovo to velja, za dekleta pa ne vedno.

V Zagrebu imajo tudi veliko izbiro posrednikov, nameščenih gospodov in gospodič z raznimi dotomi do 2.000.000 Din. Informacije lahko dobite vedno, samo kovača je treba kot rečeno plačati vnaprej, lahko kar v znakmah, da je manj sitnosti. Pa pravijo, da so časi težki. Toliko in tako bogatih nevest še nikoli ni bilo na razpolago in tudi izbira vsakovrstnih ženinov še ni bila nikoli tako odlična.

Iz Kamnika

— Občni zbor meščanske korporacije. V nedeljo se je vršil redni letni občni zbor meščanske korporacije, ki je trajal skoro 6 ur. Celoten občni zbor se je vršil v debati, kako spraviti zavozen voz zopet na cesto in se rešiti dolga, ki od leta do leta narašča. Sklenjeno je bilo med drugim, da se ponudi mestni hranilnici v odkup šolskega poslopja za 500.000 Din, kateri znesek naj bi mestna hranilnica odplačala od dolga. Na ta način bi se dolg toliko zmanjšal, da bi korporacija bila vendarle v stanju plačevati obresti in amortizacijo. Daje je bilo sklenjeno, da se proda mestni občini Mali grad za 1 dinar, kajti korporacija nima od Malega grada nikakih dohodkov, obvezana pa bi bila vzdrževati razvaline, ki so danes v razpadajočem stanju. Na ta način bi bila odšla občina dolžna vzdrževati razvaline, vendar kakor doznavamo, se občina brani prevzeti, ker bi si na ta način občutno obremenila občinsko blagajno.

— Nelojalna konkurenca. V petek zvečer je priredila Delavska knjižnica v Kamniku v dvorani Gasilskega doma, lep delavski prosvetni večer a sodelovanjem pevskega društva »Solidarnost« iz Kamnika in »Planin« iz Duplice. Kamniško delavstvo uživa nedeljene simpatije vseh slovenskega mesta, kar je potrdil tudi izredno velik obisk prireditve. Nerazumljivo je zaradi tega postopanje vodstva Kamniškega doma, da je dopustilo lasti večer prireditve koncerta v njihovi dvorani. Če ne bi bila prireditve delavskega prosvetnega večera objavljena preje in če ne bi silil slučaj doživeti prav pred kratkim, bi si lahko mislili, da je to nastalo zaradi malenkostnega nesporazuma, sedaj moramo pa na žalost ugotoviti, da je to premissljen manever raznih prenapetih, katerim je vse preje pri srcu, kakor pa prospeh našega delavstva, čeprav istega snubijo ob vsaki priliki. Vendar pa so se gospodje v svoji kalkulaciji uradumali, kajti delavski prosvetni večer je uspel v vsakem pogledu in je bila knjižnica polna, česar oni o svoji prireditvi ne morejo trdit.

Iz Trbovelj

— Načrti trboveljskih Kolašic. Kakor druga leta, so pripravile naše Kolašice tudi za letošnje leto vrsto tečajev za svoje članstvo. Tako se začne v marcu brezplačen tečaj za pletenje in kvakanje z volno in vse druge panoge ročnih del in krojenja. Tečaj bo vsak ponedeljek in torek od 15. do 17. ure. Tekom tega meseca se odpre tudi društvena čitalnica. V maju bo 2 tedenski kuharski tečaj. Prispevek za pomoč živil je Din 50. Prirejeni bodo tudi kuharski večeri, kakor lani. Meseca maja priredi tukajšnje Kolo tudi izlet v Sv. Jurj ob juž. železnici, kjer bo predavanje ter ogled kmetijske šole in vzornega vrta. Prijavitelj se je do 15. aprila t. l. pri poverjenicah.

Radionogram

Petek, 26. marca.

DNEVNE VESTI

— Olimpijsko odlikovanje ministra doktorja Rogića, Nemški poslanik na našem dvoru Viktor von Heeren je posejati v torek zvečer ministra za telesno vzgojo narodna dr. Rogića in mu izročil olimpijsko odlikovanje prve stopnje.

— Beograjski trgovci proti novim davčnim bremenom. Včeraj je imela Trgovska zbornica v Beogradu sejo, na kateri je bilo predstano predsedstvo poročilo. Predsednik Stanojević se je v svojem poročilu obširno bavil z uredbo o zavarovanju delavcev za primer onemoglosti, starosti in smrti, ki stopi v veljavo 1. septembra. Omenjal je, da je zašla trgovina na drobno v obupen položaj, izvorna trgovina pa trpi zaradi nestabilnosti deviznih tečajev in razporeditve kontingentov. Trgovski stan preživlja tako težke čase, da ne prenese nobenih bremen tako tudi ne prispevkov za zavarovanje delavcev.

— Jugoslovensko delgarsko gospodarsko združenje. Od 4. do 7. aprila bo v Sofiji zborovanje zastopnikov naših in bolgarskih gospodarskih združenj organizacij. Na njem bo ustanovljen jugoslovensko bolgarsko gospodarsko združenje in institut. Pravila instituta je izdelal zastopnik bolgarskega narodnega odbora za združništvo Hristo Danev.

ZDRAVILIŠČE

Radio-Therma, Laško
Odprto celo leto.

Radioaktivne termalne kopeli. Izvratno zdravljenje vseh vrst revmatičnih obolenj, ženskih bolezni, arterioskleroze, itd.

Predsedstvenje cene:

Pavšalna penzija za 10 dni Din 600.—, za 20 dni Din 1.100.— (Stan, prvotna hrana, kopeli, zdravnik in vse take).

Zahtevajte prospekte od uprave zdravilišča.

— Mnogo tujcev v Dubrovniku. Dubrovnik je poln tujcev. Včeraj je pripeljal iz Amerike parnik Vulcania, ki je pripeljal 490 turistov. Parnik »Prestonaslednik« Petar jih je pripeljal 164. Karagorgje pa 142. Vsi so se izkrcali in si ogledali mesto.

— Posnemanja vredno. »Hranilni in posojilni konzorcij«, kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani je na svoji razpis za podelitev 30 podpor po Din 200 najrevnejšim vdovam in sirotam civilnih državnih uslužbencev, zaradi nepriznane velikoga števila uvaževanja vrednih prošelj izpolnili svoj sklep in naklonil 60 podpor po 200 Din, ki jih bo razdelil še pred velikonočnimi prazniki.

— Absolutomot državne gimnazije v Ljubljani iz leta 1902. No, letos, mislim, bo pa vendar le kaj. 35 let smo se skrivali in kralji ter zamudili vse obilnice mature. Zato bo naš letošnji sestanek — morda se bo treba po tolikih letih celo predstavljati drug drugemu — tem zanimivejši. Čas in spored bosta še določena. — O.n.

ZOBOZDRAVNIK

dr. JOSIP TAVČAR
od 26. do incl. 30. t. m. ne ordinira

— Nova knjiga. V založbi profsorskega zbora juridične fakultete v Ljubljani je pravkar izšel XIII. zbornik znanstvenih razprav v obsegu 228 strani z naslednjo vsebino: Prof. dr. iur. et hon. c. Metod Dolenc: Odnosi med glavnimi in stranskimi kazenskimi zakoni; prof. dr. Josip Jurkovič: Javnopravna pogodba; univ. doc. dr. Gorazd Kušej: O razmerju med državo in veroizpovedni po jugoslovenski verski zakonodaji; prof. Aleksander Makleov: Kazensko-pravna veda in kriminologija (k vprašanju klasifikacije kriminalnih del); prof. dr. Janjo Polec: Prevedba zakupnih kmetij v kupne na Kranjskem ob koncu 18. stoletja (prispevek k agrarno-pravnim in socialnim zgodovini Slovenije); prof. dr. Evgen Spektorski: Osemdesetletnica Rudolfa Stamlerja. Dobi in naroči se pri založniku za ceno Din 60.—. Člani društva prijateljev juridične fakultete v Ljubljani dobe Zbornik brezplačno, ako so poravnali članarino, ki znaša letno Din 40.—.

— Izpiti za elektroinstalaterje, zidarke, tesarske, kamnoseške in vodnjakarske mojstre se bodo vršili v smislu objave Zbornice za trgovino, obet in industrijo v Ljubljani v drugi polovici meseca aprila t. l. Vsak kandidat, ki bo po sklepu izpitne komisije pripuščjen k izpitu, bo še posebej obveščen o točnem roku pismenega in ustnega dela izpita.

— Za Putnikove velikonočne avtobuse izlete: Banske (vožnja in prehrana) 475.—, Din, Trest (vožnja) 115 Din je podaljšani termin za prijave 25. t. m. popoldne.

— Izjema med občinami. Občinski svet v Bosanskem Novem je soglasno sklenil oprostiti občinskih doklad siromašne občane. Obenem je sklenil odpraviti užjitino od poljskih pridelkov.

— Planinske kočje, okrsbovane za velikonočne praznike. V planinah leži od 3 do 5 metrov snega tako, da so kotanje visoko zalite ter ima planincev smučar najugodnejšo priliko za planinsko smučanje. Od hotela Sv. Janeza ob Boh. jezeru, kjer si vsakdo lahko privoši primeren odhod pred vzponom, vodi pot do Skalskega doma na Voglu, ki leži na krasni razgledni točki s pogledom na celotno Triglavsko poročje. Smučarja vodi pot preko Govnjaca v Dom na Komni pet ur. Komna je raj za smučarje, ki najdejo zavetje v novem planinskem domu in v koči pod Boratinom. Preko planine Razor vodijo zimske markacije do kočje pri Triglavskih jezerih, ki se sedaj redno okrsbovane. Preko Hribarje pripeljejo smučni na Triglavski ledenik do Staničeve kočje, ki leži ob robu naslednjih visokozgodovinskih smučarskih terenov. Spust odhod skozi Zor. Krmo v Mojstrano. Izletnikom iz Kranjske gore nudi Vršič izborne smučarske terene ter Erjavčeva kočja primerno zavetje. Roblekov dom na Begunjski bo od velikonočne sobote dalje redno okrsbovan vsako nedeljo. Koča na Ljubniku bo pritegnila marsikatero turistna na razgledno točko pred Blešajem. Tudi v Kamniških planinah je smuka izborna ter je v višinah povsod nad 150 cm snega. Kravce ima visoko zalto pobočje ter nudi idealno smučko proti Križni Planini. Velika Planina nudi prostorno pobočje, katere pokriva preko 100 cm suhega snega. Kamniško Bistrico bodo posejli številni izletniki, ki si želijo solnce in krasnega pobočja na zasedene Kamniške planine. Dom na Koroski je že okrsbovan. Planinci izrabite prosti čas ob praznikih ter pohitite v naravo.

— Vreme. Vremensko poročilo pravi, da bo spremenljivo vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu, Splitu in na Rabu. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 27, v Beogradu 24, v Sarajevu 16, v Splitu 11, v Zagrebu 9, v Ljubljani 7,4, v Mariboru 6. Davj je kazal barometer v Ljubljani 756,3, temperatura je znašala 4.

— Čez dan pošteni, ponoči nevaren vlomilec. Zagrebški policija je aretirala dva nemara vlomilca Ivana Koloniča, ki so redarji streljali za njim, ko je bežal in so ga ranili ter Stjepana Tkalec. Slednji je pa trdil, da je pomagaj Koloniču pri vrom njegov brat Josip Aretrali so tudi Josipa Tkalec in izkazalo se je, da je prišel polnoči v roke zelo nevaren vlomilec. Poleg Tkalec so aretrali še Pavla Rešetarja.

— Ta dva imata na vesti št. vromov. Tkalec je živel dvojno življenje. Čez dan je bil Josip Tkalec pošteni, ponoči pa Josip Pajtak — vromilec. Imel je dvojno ime in to mu je pomagalo, da se je dolgo samikal roki pravice.

— Pretresljiva zakonska tragedija. V vasi Novo Selo pri Čakovcu se je odigrala v torek pretresljiva zakonska tragedija. Bredosejni delavec Aleksander Novak je hotel ubiti svojo ženo Katarino, pa mu je v zadnjem hipu ušla. Zaklenil se je z njo v sobo, kjer je bil čitati poslovidna pisma. Potem je naročil ženi, naj leže na posteljo, sam je pa odšel za hip na dvorišče. V smrti strahu je žena iskorištila to priliko in rdečela skozi okno k sosedu. Ponoči je jo našel na postelji, pa je ni mogel najti. Žena je pravila sosedom, da je jo moč nekega dne obesil in ko je bila že vsa posnela je prešel vrh. Novak je dolgo zaman iskal ženo po vasi, končno se je pa vrnil domov in se obesil.

Iz Ljubljane

— Iz trgovskih krogov smo prejeli sledeče pojasnilo glede na notico v »Slovenskem Narodu« z dne 28. marca t. l. Ni res kakor se trdi, da bi se šunka na trgu prodajala po 16 do 18 Din za kg, pač pa je res, da se prodaja domača šunka po ceni Din 18 do 22.—. Ravno tako ni res, da bi prodajali ljubljanski trgovci uvoženo šunko po Din 28.— do Din 30.—, pač pa je res, da se prodaja šunka, katere je izdelana na praški način po ceni Din 26.—. Prav male šunke a ca 2 kg, katere se radi drage nabavljave prav težko dobi, pa se prodajo po Din 28.—. Da bo pa občinstvu dovolj jasno, zakaj da je tako visoka cena, na, na, vedemo, da imajo trgovci na 1 kg uvoženo šunko Din 6 stroškov, in sicer 3.50 je mestne trošarine in oglednine, 1.80 je prevoz, 70 par pa prometnega davka. Ako, bi torej ti ogromni stroški odpadli, bi se tudi uvožena šunka, katere je odlične kvalitete, lahko prodajala po isti ceni kakor pa domača.

— Iz Nova stavba. Na Sv. Petra cesti je zgradil trgovec K. Pečenko na prostoru bivše Bončarjeve hiše novo dvonadstropno stanovanjsko hišo, ki je v surovem zidovju že gotova.

— Iz Seznam najdenih predmetov, prijavljenih upravi policije v Ljubljani v mesecu februarju: srebrna moška ura, srebrna moška ura z metaino verzičjo, denarnica z 31 Din, 1 ključ in 1 zaponka, denarska ročna torbica s 139.50 Din, denarska ročna torbica s 110.50 Din, molitvenik in 2 roba, zastavni listek št. 12927 z dne 10. II. 1937, črna mala pisca brez znamke, delavska knjižica na ime Petrič Katarina, očala rjava aktovka z 2 robcema, rjava aktovka prazna in usnjate moške rokavice s krzno podlogo; v železniških vozovih so našli: 41 denžnikov, 5 palic, 17 aktovk, 6 parov galoš, športno čepico, smučarsko čepico, 2 para smučarskih rokavic, par trico rokavic, 2 para navadnih rokavic, par otroških rokavic, 2 para volnenih rokavic, par damskih nogavic, 2 para copat, 2 para damskih čevljev, par otroških čevljev, 3 moške klobuke, deški klobuk, skavtski klobuk, pelerinco, blazino, zavitek deškega perila, nahrbtnik s perilom, 2 zavitka damskega perila, zavitek volne, zavitek s ročnim delom, zavitek posode in klobaa, zavitek knjig, zavitek železja, 2 pleta, kovček s predpasnikom, pločevinast kovček, košarico z boo, 2 nova cekarja, mali kovček, kovček s svežim mesom in slanino, pletenko 3 litrov, nabožna slika, stojalo za note, risalno orodje, 2 očal, kompletne smuči, okvir, kos železa, cepin, fotoaparati, listnico brez denarja, torbico s 55 Din, denarnico s 10.75 Din in pokvarjeno zapestno uro. — Kot izgubljeno je bilo prijavljeno ljubljanski policiji upravi: 700 Din, 300 Din v kuverti fe. Mozetič Josip, 450 Din poleg tega račun na ime Igljč Jakob, zlat prstan z malim kamnom, zlata damska zapestnica s 3 rdečimi kamni, damska poniklana zapestna ura in poniklana zapestnica, zlat damski pečatni prstan z monogramom »B. R.«, zlata damska stara ura na usnjenem traku, zlato nalivno pero znamke »Baraga«, poročni prstan z gravuro na notranji strani »Manici 1. II. 1908«, damska ročna torbica, v njej denarnica s 112 Din, ključ in žepni robec, damska ročna torbica s 100 Din, ključ in listek zobozdravnika OUZD, damska ročna torbica s šopom ključev in bankovcem za

Zrebanje: 14. in 15. aprila 1937

SREČKE

državne razredne loterije

Glavni dobitki od

Din 1.500.000.—

„ 1.200.000.—

„ 1.000.000.—

so bili zadeti

DEVETKRAT

na pri nas kupljene srečke.

A. REIN IN DRUG

Ilica 15 ZAGREB Gajeva 8

POZNANA VZORNA IN SOLIDNA POSTREZBA!

100 Din, črna damska ročna torbica s 30 Din, belim robcem in zastavnim listkom št. 16911, rjava usnjata denarnica s približno 100 Din, denarnica v obliki pokvice 2 okoli 50 Din, rjava usnjata aktovka s knjigami, 5 zastavnih listkov, delavska knjižica na ime škarabot Andrej in 100 Din, pletena košara s ca 3 kg suhe slanine, ca 5 kg fižola, nekaj kosov suhega mesa, 2 steklenici vina in en liter slivovke, poselska knjižica na ime Vozelj Tereza, dolga črna boa in karton z nalivnim peresom, 14 kar. zlato držalo je zelene barve.

— Iz Za Veliko noč so se v zalogi od 2—3 kg priznane gnjati Klefiš in Woegerer in prvovrstno namočeno polenovko nudi IVAN PEZDIR. Ljubljana. Gradišče 3, trgovina s specerijo in delikatesami.

— Iz Nezgodna na Ilanski cesti. Gletnega Cirila, sina državnega uradnika C. Gregorina, je davi, ko je stekel čez cesto. povozil z drvmi naložen tojtrski voz in mu zdrobil obe nogi. Prepeljali so ga z reševalnim vozom v bolnico.

— Tudi tihotapeci pod kontrolo. Kakor znano, so se morali zaradi priključitve zunanjih občin pomožiti tudi dohodarski uradi. Zaradi razširjene meje je mestna občina poslala nove užitinske stražnike in nastavila kakih 40 novih paznikov, če so pa za tihotapece že dresirani, se pa še ne veli čuje se pa že zdaj, da se je zaradi nove meje pomnožilo ne samo število mitničarjev, ampak obenem tudi kader tihotapev, ki bo delal sive jase in skrbj nele paznikom, marveč tudi — mestni blagajni. Tale prognoza za bo pa za kontrolo tihotapev zahtevala že radikalejša ukrepe!

— Iz Proti celibatu učitelja. Opozarjamo na lozadevno zborovanje dravske sekcije Jugoslovanske ženske zveze, ki se vrši drevi v posvetlovanju na magistratu.

— Iz Društvo upok. učiteljska bo imelo svoj letni občni zbor v četrtek 1. aprila ob 15. pri Novem svetu na Gosposvetski cesti z običajnim dnevnim redom. Vabljeni vsi člani (ce) in drugi.

Iz Celja

— Obradi v velikonočnem tednu. Na veliki petek se bo pričela služba božja v opatijski cerkvi ob 7. Na veliko soboto bo ob 6. blagoslovitev ognja, velikonočne sveče in krsne vode, maša pa se bo pričela okrog 7. Blagoslovitev jedil bo ob 14. v Marijini, ob 12.30 v opatijski cerkvi. Velikonočna procesija pri kapucinski cerkvi se bo pričela ob 16., pri opatijski cerkvi ob 17.30 in bo krenila po Gosposki ulici, Dečkovem trgu, Prešernovi ulici in Glavnem trgu nazaj v cerkev, pri cerkvi sv. Jožefa pa bo vstopanje na velikonočno nedeljo ob 5. zjutraj.

— Umrl je v torek v Zavodni štev. 39 v starosti 72 let krojaški mojster in hišni posestnik g. Anton Selišek, oče krojaškega mojstra g. Ludvika Seliška v Celju. Istega dne je umrla v celjski bolnici 76letna Marija Simončičeva, občinska rova brez stalnega bivališča.

— Pet mesecev za divjaški napad. Lani 20. decembra je 28letni delavec Jože Jevnišek iz Vrbe pri Dobrni na banovinski cesti na Dobrni napadel posestnikovega sina Jožeta Jamnikarja z Dobrne. Udaril

je Jamnikarja z nekim trdim predmetom po glavi in ga zbil na tla, potem pa ga je zabodel z nožem trikrat v hrbet. Poškodba na glavi je bila lažja, značaja, dve poskodbii na hrbtu sta bili težji, tretja poskodbii na 5 mesecev strogega zapora in na izgubo častnih pravic za dobo dveh let, plačati pa mora celjski bolnici za Jamnikarjevo zdravljenje 420 Din in Jamnikarju 175 Din za raztrgano obleko.

— Tekmovanje za državno prvenstvo v cross-countryju bo na Glaziji v Celju v nedeljo 4. aprila dopoldne. Tekmovanja se bo udeležilo okrog 100 najboljših sredinj in dolgoprogašev iz vse države. To prvenstvo velja za poedince in za moštva. Tekmovanje bo gotovo zelo zanimivo.

— Nenadna smrt. Ko se je vračala 80letna branjevka Magdalena Brežnikova v torek okrog 9.15 dopoldne iz mesta domov v Komenskoga ulico, se je pred hišo primarija g. dr. Steinfelserja v Zrinskih ulici nenadno zgrudila nezavestna in je kmalu nato izdihnila. Starko je bila zadela srčna kap.

— Umrl je v torek na Bregu štev. 15 pri Celju 24letni mornariški strojni narednik Franjo Krušič.

— Frizeri in brivski saloni v Celju bodo na Veliko noč ves dan zaprti.

Iz Ljutomeri

— Iz državne službe. V višjo skupino je napredoval g. Josip Geder pri sroekem sodišču v Ljutomeru. Razrešena služba na Cevnu je bila učiteljska gospa Vunderl Neža in prenesena v Narapje, kjer službuje nad dva meseca njen mož Vunderl Matej, ki je bil tudi s Cevna premeščen v Narapje. Praktičen izpit za stalne učitelje sta napravili učiteljici gdni Marica Finguš ter Sv. Jurija ob Ščavnici in Hoje Ivana iz iste šole.

— Občni zbor. Ciril Metodove podružnice v Radgoni. Nedavno se je vršil občni zbor podružnice Ciril Metodove družbe v Radgoni pod predsedstvom g. Franja Sameca. Iz poročil funkcionarjev posnemamo, da je podružnica po svojem delovanju na 29. meslu. Njeno delo se je pokazalo tudi pri obdarovanju revne šolske dece. Pri volitvah so bili izvoljeni g. Samec Franjo za predsednika, ga. Mavrič Ana za podpredsednika, g. Zarko Burja za tajnika, gdna Braško Marjeta za blagajničarko, v odbor pa gg. Kline Ludvik, Stane Cividini, namestnica Marica Ogorelec. Pregledovalca računov Janko Sušec in Hrastelj, delegati pa gg. Dr. Bozjo, Karol Mavrič in Hrastelj. Tem našim obmenim stražarjem želimo pri nadaljnjem delu mnogo uspehov.

— Kupujte domače blago!

MALE OGLASE

za velikonočno številko

„Slov. Narod“ naročite takoj, najkasneje pa do petka zvečer!

Beseda 0.50 Din — oglasni davek 3.— Din — brez druge pristojbine.

RAZNO

Beseda 50 par. davek 3 Din Najmanjši znesek 8 Din

NOVOSTI

lepe vzorce za pumparce, sportne obleke, nudi ceneno Presker, Sv. Petra cesta 14. 2. L.

KLIŠEJE

ENO VEČERAVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

PRODAM

Beseda 50 par. davek 3 Din Najmanjši znesek 8 Din

TRAPIST

kg po 10 Din. Oskar Černe, Sv. Petra c. 35. 14. h

LESNI ODPADKI

bukovi, hrastovi, smrekovi suhi in žaganje po najnižjih cenah se dobi pri Lavrenčič & Co. Ljubljana, Vošnjakova ul. 16. 865

TRINADSTROPNA HIŠA

z verando in potrebnimi pritliklinami, z vpeljano elektriko, dvoriščem in vrtom v sredi vasi Spodnja Polekava, napredaj za 35.000 Din. Posebno ugodna prilika za vpokojenca! Dopise: Marčeva Adolj, Zagreb, Boškovačeva 14-1. 886

10 VRTNIC PLEZALK

v krasnih novih. deloma trajno svetločih sortah z zavojnino in poštino vred Din 60. Sadiarstvo Dolinšek, Kamnica, p. Maribor. 850

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek 3 Din Najmanjši znesek 8 Din

DVOSOBNO STANOVANJE

veranda, topla in mrzla voda, parket, elektrika, oddam za april ali maj pri stari šišenski cerkvi. Vodnikova št. 12. Cena zmerna.

TRISOBNA HIŠA

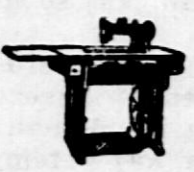
s pritliklinami, tik sodišča. oddam. Naslov pri Aloma Company, d. z o. z., Ljubljana, Aleksandrova 2-1. 884

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek 3 Din Najmanjši znesek 8 Din

UPRAVITELJSTVO

VEČNIH HIŠ v Ljubljani prevzame pod ugodnimi pogoji starejši uradnik in posestnik, verziran v davčnih in upravnih zadevah. Dopine na oglasni oddelček »Slov. Narod« pod »Zanesljiv upravitelj«. 881

Otroški vozički, Dvokolesa, šivarski, najnovejših motorji, stroji, majevov, trikotilji, pogostilji, PO ZELO NIZKI CENI — CENIKI FRANKO!

„TRIBUNA“ F. BATJEI LJUBLJANA, Karlovska cesta 4 — Podružnica MARIBOR, Aleksandrova cesta 26

Krasni modeli damskih torbic, kovčegov, aktovk, neceserjev, pasov, listnice po lastnih osnutkih, razne kasete, denarnice, toalete in potovalne potreščine — ROKAVICE kupite za Veliko noč po izrednih reklamnih cenah v specialni trgovini

D. OSTROŽNIK — Pasaža Nebotičnika

Za praznovanje Velike noči je prav

prikladno

NOVO BOK PIVO

pivovarne UNION

Ne pozabite ga pokusiti!

Inserira te v „Slov. Narodu“

Ne zamudite

ugodne priliko in naročite za velikonočno številko »Slovenskega Naroda« takoj svoj oglas, ker izide za praznike naš list v posebno pestri in povečani nakladi, a ostane v rokah čitateljev tri dni. Uspeh tudi najmanjšega inserata je torej zjamčen. Oglase sprejema uprava do 26. marca do 18. ure.

Javne telefonske govornice v Ljubljani

Otvorjene bodo za velikonočne praznike — Kabelsko omrežje še vedno ni razširjeno

Ljubljana, 25. marca. Tujci, ki so prišli iz velikih mest v Ljubljano, so se posebno čudili, da naše mesto nima javnih telefonskih govornic na cestah in trgih. Pa tudi sami smo jih pogrešali, ker smo morali pohiteti v najbližjo kavarno, ako nam je bilo potrebno kaj komu sporočiti po telefonu. Najbližja kavarna ali pošta pa v Ljubljani, posebno pa kadar se človeku zelo mudi, navadno ni najbližja, kajti na vsakem vogalu tudi nimamo kavnar in pošt. Zaradi tega smo v resnici bili vzrodošeni, ko smo opazili, da so začeli postavljati na važnejših križiščih — javne telefonske govornice, saj so nam jih obetali zadostno dolgo.

Javne govornice postavljajo na Krekovem trgu, Marijinem trgu, pred kavarno Evropo, v šiški pri stari cerkvi in na Tyrševi cesti pri odcepu Vodovodne ceste. Pošta direkcija je že prejela aparate in za velikonočne praznike bodo govornice otvorene. Ob tej priliki naj omenimo, da govornice zaradi tega nismo tako dolgo dobili, ker je trajala več let borba med zasebno podjetje in občino, oziroma med občino in pošto, glede teh javnih telefonskih govornic. Pošta uprava ima pač nekaj monopol na take zadeve. Govornice so pravilne, zgrajene so z

lezo konstrukcijo z vdelanim steklom, ki nima reklamnih napisov.

TELEFONSKA MIZERIJA

Se vedno pa ni rešeno v Ljubljani vprašanje razširjenja kabelskega omrežja. Obstoja načrt za razširjenje omrežja, s katerim bi bilo konec telefonske mizerije v mestu, toda kakor vse kaže, bo ostalo zopet pri načrtu. Pošta uprava mora vsako leto odkloniti več sto prošelj meštanov, ki prosijo za instalacijo zasebnih telefonov, z motivacijo, da ni prostega kabla.

Okornost državne administracije je kriva, da ljudje ne dobe telefonov in da pošta uprava ne dobi večjih dohodkov. Seveda proračunov, razni pregledi in konference se vlečejo v takih zadevah v neskončnost, kablov pa mesto le ne dobi. Med tem pa rastejo cene kovin in kabla. Od dne, ko je bil izvršen načrt za razširitev kabelskega omrežja v Ljubljani, pa do danes se je cena kabla zvišala za okrog 35%. Prvotni proračuni za ta dela so se razumljivo primerno zvišali. Pri že zagotovljenem posojilu bi bilo mogoče urediti v nekaj mesecih projektirana dela ter razpisati zadavne licitacije, kajti čas bi že bil, da bi bila v mestu odstranjena telefonska mizerija.

stveniki so izjavili, da so s čisto zvočno reprodukcijo cerkvenega zvonjenja povsem zadovoljni. Kmalu bomo torej dočakali, da bodo peli tudi v najmanjši cerkvi: gorske vasi zvonovi cerkve sv. Petra v Rimu. To bo lepo in prijetno. Nastane pa lakot drugo vprašanje, namreč kako bo s prelivanjem zvonov v topove, če izbruhne nova vojna. Iz gramofonskih plošč se topovi ne bodo dali vlivati.

Rdeči križ v Kranju

Kranj, 23. marca. Snovi ob 18. uri je v mestni posvetovalnici imela občni zbor podružnica Rdečega križa v Kranju, ki je v preteklem letu prav lepo izpolnjevala svojo humanitarno nalogo. Zbor je vodil predsednik g. dr. Šilar. V preteklem letu je društvo podprlo akcijo za pomoč brezposelnim, pomagalo je tudi poselnikom v občinah Predvor, ki so lanske pomladi utrpeli mnogo škode po viharju. Vršili so se tudi samaritanski tečaji za izveščanje samaritanov, ki bodo nastopili v službu sovražnega plinskega napada. Društvo je jeseni sodelovalo pri obrambni ak-

ciji ob priliki zračnega napada mesta. Tudi vse ostalo poslovanje se je redno vršilo. Na občnem zboru si je društvo za letošnje leto določilo program, katerega glavni namen je, da se ideja Rdečega križa popularizira med ljudstvom. V to svrhu bo društvo v Kranju skušalo v najkrajšem času nabrati 500 več članov in apelirano na meščanstvo, da prispevajo ne odganja. V vseh občinah sreza pa se bodo ustanovili občinski odbori Rdečega križa, v kolikor že ne obstojajo, ali koder obstojajo le poverjeništvu. V Cerkljah se je tak odbor ustanovil pred kratkim. Društvo hoče ves srez zainteresirati za idejo Rdečega križa.

Pomlad na gimnaziji bo imel meseca aprila svojo prireditev, v zvezi z banovinskimi odborom se bodo vršila propagandna predavanja, eventualno s filmi. Predsednik je ostal g. dr. Šilar, podpredsednik je novi sreski načelnik g. dr. Lipovšek, v odboru pa so: g. dr. Bežek, dr. Fajdiga, dr. Dolar, Rojc, Rupert, g. dr. Olga Savnik, g. Slavka Savnik, g. Hellerjeva, dr. Pance kot delegat za Trzin, Mohar pa za Senjur ter prof. Polenc namesto odidelega učitelja Klavore. V nadzornem odboru so: g. ing. dr. Kočevar, Globoknik Fr. za Trzin, prof. Planina in ga Vodenikova.

Četrtek 29. marca: Od 21. neprenehoma divja snežni metej od jugozapada. 20. marca smo imeli še dovolj goriva, da smo si skuhalih šest skodelic čaja in pripravili hrano za dva dni. Ves ta čas smo se pripravljali na pot, zunaj pa divja grozen snežni metej. Zdar moramo opustiti vsako nado, držali se bomo do konca. Moči nam pa pešajo z vsakim trenutkom. Usmilite se naših... Bog vam bo to poplačal...

Zadnje vrstice so bile skoraj nečitljive. Čez osem mesecev je naša rešilna ekspedicija njihova trupla. Pet junakov je bilo krenilo na pot, da bi dosegli Južni tečaj, pa se niso več vrnil, večni led je zahteval njihova življenja.

Muzej konjskih podkev

V srednjeveškem gradu v najmanjši angleški grofiji Rutland imajo edinstveno zbirko konjskih podkev. Oni dan so zbirko izpopolnili s podkvarmi konj vojvode Graf-towna in lorda Warlona, ki sta posetila grad in po stari tradiciji pustila tam podkve svojih konj. Ta tradicija izvira že iz časov kraljice Elizabete in po nji mora vsak član kraljevske rodbine ali visok plemič pustiti grajskemu muzeju podkve svojega konja.

Grajska kronika pojasnjuje to tradicijo tako, da se je peljala nekoč kraljica Elizabeta okrog gradu in en konj je izgubil podkve. Kraljica je bila prisiljena obrniti se na grajskega kovača. Podkve njenega konja so odnesli v grad in jo shranili za spomin. Ko je zvedela kraljica za to, je odredila, naj pusti v gradu eno podkve svojega konja vsak član kraljevske rodbine, ki ga bo vodila pot slučajno mimo gradu. V zbirki so zgodovinske podkve iz 18. stoletja in podkve konj vseh zadnjih angleških kraljev do Edvarda VIII.

Iz Metlike

Gospodinjki tečaj. V sredo, 10. marca je bil zaključen še drugi kmetijsko-gospodinski tečaj, ki se je pričel 10. decembra 1936. Zelo redno z velikim veseljem je posele tečaj 17 deklet iz okolice Metlike. Prvi tečaj, ki je trajal od 1. septembra do 1. decembra, pa je obiskovalo 22 deklet iz mesta in okolice. Voditeljica tečaja g. Zbogar Marija in njena tovarišica Kovačič Olga sta v tem času podali v tečaj snov, ki je predpisana v gospodinskih nadaljevalnih šolah, seveda v nekoliko skrajšanem obsegu. Poučevali so se poleg kuhinje najrazličnejši predmeti kmetijskega gospodarstva kakor hranoslovje, perutninarstvo, mlekarstvo, svaženje, zdravstvo, šivanje, govedo in svinjereja, sadjarstvo in vrtnarstvo, nega dojenčaka, vzgojstvo, lepo vedenje itd. Prvi tečaj je bil v prostori konzumnega društva, ker pa je bilo tu precej tesno so dobile udeležence drugega tečaja na razpolago obširnejše prostore, prazno stanovanje v gradu. Oba tečaja je priredila banska uprava oddelek III. v Ljubljani. Nadaljnji tečaj se bo vršil od 10. t. m. tudi na Suhorju pri Metliki.

Sklep kmetijsko nad. šole. V soboto 13. t. m. je bil zaključen kmetijsko nadaljevalne šole, ki se je pričela 14. decembra 1936. Radi raznih ovir nekoliko kasneje kot druga leta. Redno je obiskovalo okrog 20 učencev, ki so imeli 30 popoldnevov po 4 ure pouka. Z ozirom na važnost te, za našega kmeta neprecenljive ustanove pa bi bilo želeli številčnejše obiska, tako, da ne bi bilo v okolihu kmetijskega sinu, ki ne bi dovršil te šole.

Šolstvo. Dramatski odsek Sokola v Metliki je priredil ob koncu februarja veseloigro »Vaska Venera«, ki je zela salve smeha. V nedeljo 7. marca so igralci z igro gostovali v Semiču, na splošno zahtevo pa so igro dne 14. t. m. v Metliki ponovili. Kakor prvič so tudi sedaj igralci v polni meri izvršili svojo nalogo in želi zasluženo priznanje. Za letošnje naše društvo zadalo veliko nalogo — zgraditev lastnega doma. Te dni so se pričela končno prva dela, zaključili se je stavbni prostor, a člani so izkopali tudi veliko jama za apno. Načrti so bili že odposlani na merodajna mesta in tudi denarna sredstva so zagotovljena. Tako bo vendar tam od Pungerta v najkrajšem času zadonela pesem dela, pesem krampov in klavir, ki jih bodo vihtele mišičaste roke članov kulturne.

RAZLIČNE NAVADE

Moja žena je čudna. Predno kaj kupi, si blago od vseh strani ogleda, češ, da hoče videti, kaj bo kupila.

Moja žena pa hoče kupiti vse, kar vidi.

TA BO PRAVI

No, ali si prinesel denar? Si našel tega Novaka?

Hijo sem našel, toda v nji je pet Novakov in vsi zatirajo, da nam niso nič dožni. Eden me je celo postavil pod kap.

No, ta bo pa pravi, kar pojdi še enkrat tja.

Gospodarstvo ne more napredovati

brez dobrega strokovnega šolstva in dobro izšolanega strokovnega naraščaja

Ljubljana, 25. marca. V obširni študiji o izpopolnitvi strokovne vzgoje našega obrtnega, trgovskega in industrijskega naraščaja, referat profesorja za tehnične srednje šole ing. R. Kregarja, ki sodeluje na današnji vavenski anketi, je naglasila zahtevo po reorganizaciji ter izpopolnitvi našega strokovnega šolstva. Referat bo nedvomno zbudil velik odmev. Naj pripomnimo, da so vse glavne referate, ki bodo predmet razprav na jutrišnji vavenski anketi, obrtniških združenj, korporacij, ustanov itd., ki jih bodo proučili in pokazalo se bo tudi, kako zaslopniki raznih organizacij gledajo na pereča vprašanja strokovne šolske politike in socialne zakonodaje. Ing. R. Kregarjevega referata smo posneli nekaj podatkov o izpopolnitvi strokovne vzgoje vavence pri nas.

IZPOPOLNITEV JE NUJNA, DENARJA PA NI.

Za izpopolnitev strokovnega nadaljevalnega šolstva je treba mnogo denarja. Program, ki ga je izdelal referent, je pa tako obširen, da bi ga lahko izvedli le čez več let, postopno, in zato bi tudi lažje utrpeli denarne žrtve. Potrebno bi pa tudi bilo doleteti vrstni red glede na to, kaj je treba najprej ukreniti.

Referent loži, da naše strokovne nadaljevalne šole nimajo dovolj avtoritete, ki bi jo jim morale dati oblasti, za kar ni treba denarja, temveč le spremembe zakona, odnosov njegova pravilna razlaga. Šole bi morale dobiti takšno avtoriteto, da bi ne smeli biti noben vavence pripuščeno k pomočnikskemu izpitu, če ni redno obiskoval šole in če je ni končal z uspehom. Strokovno nadaljevalne šole morajo postati za naš obrtni naraščaj nenadomestljive; zato se pa mora tudi izpopolniti strokovni pouk na njih, da bi imeli vavence od njega nedvomne koristi in da bi ne mogli nikjer drugje nadomestiti znanja, ki bi jim ga nudila šola.

KAJ VSE BI BIL TREBA UKRENITI?

Predvsem bi bilo treba skrbeti, da bi šole dobile primerna učila, knjige, predloge, zbirke blaga, modele itd. Za vse šole bi bile potrebne nekatere skupne knjige, nekaj bi pa bilo treba posebnih za posamezne stroke. Vseh knjig bi bilo treba okrog 30, približno 10 jih je pa že izdanih.

Referent računa, da bi znašali stroški za knjige 630.000 do 700.000 Din, za predloge do 123.000 Din, za modele do 216.000, za zbirke blaga do 150.000 Din in za karte, slike itd. okrog 100.000, skupaj od 1.129.000 do 1.289.000 Din. Učila bi si preskrbeli v 4 letih, če bi bilo dovolj denarja.

Mnogo težja naloga bi pa bila sezidati posebna šolska poslopja za strokovne nadaljevalne šole, in sicer bi jih morali zidati najprej v Ljubljani in Mariboru, pozneje pa v industrijskih centrih na pr. v Trzinu, Kra-

nju, na Jesenicah itd. Mnoge druge države imajo že posebna šolska poslopja za strokovne nadaljevalne šole in zlasti vzorne so na Češkoslovaškem — Najbolj potrebno je šole poslopja za strokovne nadaljevalne šole v Ljubljani.

Program dela v bodočnosti bi pa moral tudi vsebovati ustanavljanje vavenskih domov, ki bi moral biti zidani v krajih s strokovno nadaljevalnih šol. — V vseh civiliziranih državah posvečajo vzgoji strokovne naraščaja, ki bo v bodočnosti prevzel vodstvo v trgovini, industriji in obrti, največjo skrb. Težko je pa primerjati razmere v drugih državah z našimi.

Referent se je dotaknil tudi vprašanja ustanovitve tehnološkega muzeja, ki bi bil izrednega pomena za izpopolnitev splošne strokovne izobrazbe našega strokovnega naraščaja. Zbornica za IOL ima že izdelan program za ustanovitev te ustanove.

OGROMNI STROŠKI ZA NAŠE RAZMERE

Referent računa, da bi znašali vsi stroški za izpopolnitev strokovnega šolstva 43.789.000 Din. V tej vsoti je vračunana postavka za novo knjigo in učila, ki smo jih že navedli. Za zidanje šolskih poslopij in delavnice bi izdali 24 milijonov Din, vavenskih domov 12,5 milijona Din in za tehnološki muzej 6 milijonov Din. K tem stroškom bi pa bilo treba še pristeli 3 milijone Din na leto za vzdrževanje zavodov. V primeru s tem, kako malo izdajamo za vavensko vzgojo zdaj, se zde ti stroški vprav fantastični. Toda referent računa, da bi se razdelili na 10 let ter bi znašali na leto skupno z vzdrževanjem zavodov 5 milijonov Din. Pri tem opozarja, da bi investicije za nova poslopja mnogo koristile tudi neposredno našim obrtnikom. V primeru z izdatki za osnovno in srednje šolstvo so ti stroški celo skromni, zagovarjati jih je pa vsekakor lahko, glede na splošne koristi, ki bi jih imeli z izpopolnitvijo strokovne vzgoje. Neobhodno potrebno pa je — in tudi nujno — da Ljubljana dobi za strokovne nadaljevalne šole posebno poslopje in da šole dobe učila in knjige, za kar bi bilo potrebno 5 milijonov Din; ti stroški bi se razdelili na 4 leta.

Zvonenje brez zvonov

V Roubaixu v severni Franciji so delali oni dan zanimive poskuse z novim načinom cerkvenega zvonjenja brez zvonov. Preizkušali so kombinacijo gramofonskih plošč, ojačevalnih žarnic in zvočnikov, ki nadomestijo zvonove. Na cerkvenem stolpu so namestili tri zelo močne amplione, zvezane z ojačevalno napravo, stoječo v neposredni bližini fonografa v zakristiji. Fonograf je začel delovati in pol ure se je slišalo iz gramofonskih plošč zvonenje zvonov iz Holandske.

Poskusom prisluškujoči cerkveni dostojan-

Scott v koči na Rossovem rtiču

Cim so imeli za seboj Beardmorski ledenik, so pobili ponje in konzervirali njihovo meso. Se nekaj kilometrov so šli z njimi psi, potem so jih pa poslali nazaj na Evansov rtič. Zadnji del poti je hotelo premagati pet mož: kapitan Scott, poročnik Bowers, dr. Wilson, polkovnik Oates in podčastnik Evans. Po točnem načrtu so puščali za seboj zaloge živin in pot so skrbno markirali, da bi na povratku ne zablili. Tako so prodirali naprej 77 dni in 17. januarja so srečno dosegli Južni tečaj. Toda ves njihov trud je bil zaman. Slavni Amundsen je bil dosegel Južni tečaj že 15. decembra in tam je že vzhajala zastava njegove domovine. Scottu in njegovim tovarišem ni preostalo drugo, nego priznati Amundsenu zmago in kreniti nazaj, kajti polarna zima se je bližala naglih korakov.

Pričela se je strašna borba s smrtno. Seboj so vželi samo toliko zalog, kolikor so jih nujno potrebovali. Na povratku so morali priti vsak dan do prihodnjega taborišča z živili, sicer bi bili umrli od lakote, izčrpanosti in mraza v objemu večnega ledu. Pot nazaj se ne da popisati. Nastala je nenadna izprememba vremena, ki je bilo dotlej ugodno. 1. marca je Scott še pisal

Dnevni obrok hrane za enega moža

Nedelja 18. marca: Izgubil sem skoraj vse prste na desni nogi. Pri tem sem pa imel še pred dvema dneva noge v najboljšem stanju, ko sem jih primerjal z nogami svojih tovarišev. Tako se tudi moje moči polagoma nagibljajo h koncu.

Sreda 21. marca: Oddaljeni smo komaj 20 km od najbližjega šotora. Včeraj je ves dan divjal strašen snežni metej tako, da se nismo mogli gani. Danes sem izgubil vsako nado. Wilson in Bowers hočeta poiskati najbližjo zalogo petroleja.

Četrtek 22. marca: Snežni metej je strašnejši kakor kadarkoli. Wilson in Bowers ne moreta na pot. Jutrišnji dan bo naša zadnja nada. Kuriva nimamo več, hrane je pa nam ostalo samo še za dva dni. Smrt mora biti zelo blizu. Sklenili smo, da je ne bomo pospešili. Nadaljevali bomo svojo pot s svojo opremo ali brez nje proti taborišču in med potjo bomo umrli.

željo, poskrbite, da bo izpolnjena kadar bo to potrebno. Želim, da bi se Armand poročil z Lucio. Ko ga boste videli vsega obupanega, mu povejte to. Spoznal bo, da želim, da bi živel srečen in zadovoljen. Spoznal bo veličino moje ljubezni.

Markiz se je zgrozil nad globlinami, odkritimi tako nepričakovano v njeni duši. Hotel jo je vprašati, kaj pomeni vse to, da bi bil malo posvetil v temo tega brezdnja, toda ona je smele napovedala pogovor drugam, rekoč:

Predolgo in preveč resna sva že bila. Vi sami ste me spravili v zamišljenost. Izgovorjena beseda se ne da poklicati nazaj. Toda na to nočem več misliti.

Odvedla ga je h gradu in v Armandovi navzočnosti ni mogel obnoviti pogovora. Ostal je pa pod težo tega mučnega vtisa do večera, navzlic vsemu prizadevanju grofice, ki je prekašala samo sebe v živahnosti in veselosti. Po obedu je sedla h klavirju in zapela. V pesem je položila vso svojo bolest tako, da so stopile markizu in Armandu solze v oči. Videč, da ju je njeno petje globoko ganilo, je pa zaigrala Straussov valček.

Ob desetih, ko je prišel na mizo čaj, je prinesel sluga na grofico naslovljeno brzojavko Mina jo je prečitala in prebledela. Toda v naslednjem hipu se je zopet nasmehnila in bledica je izginila iz njenega obraza.

Kaj pa je? — je vprašal Armand vznemirjeno.

Nič važnega. Šivilja mi brzojavlja v zadevi obleke. Take brzojavke ne omajajo delnič na borzi. Ostali so skupaj od enajstih, potem sta jo pa spremila Armand in markiz do njene sobe. Voščila je obema lahko noč in njen glas ni kazal, da bi bila razburjena. Obema je segla v roko in zaklicala za njima: Jutri na svidenje!

Komaj je pa ostala sama, je krčevito zaplakala. Zdar ji ni bilo treba več igrati mučnega vloge. Bila je sama in vse je bilo končano. Prav kar je bila sprejela smrtno obsodbo — brzojavko, ki jo je prečitala tako hladnokrvno vprico svojega moža in markiza in ki jo je zdaj zmečkala z drhtečimi prsti. Prečitala jo je še enkrat, da bi se prepričala, da ne more več upati. Glasila se je:

»Blížam se Parizu. Jutri ob enajstih bom na gradu Cravant — Lucie.«

Lucie v gradu, to je pomenilo Mina v krsti. Nobene možnosti rešitve ni bilo, nobenega drugega izhoda. Poklicati Lucio je pomenilo podpisati lastno smrtno obsodbo. Ena ali druga, nikoli pa ne ena in druga pri Armandu. Ker je morala biti to Lucie, da bi tisti, ki mu je Mina žrtvovala vse, zopet našel v sebi veselje do življenja, ji ni preostajalo drugo, nego umakniti se. Toda bližina zadnjega trenutka je stopnjevala njene muke. Njena duša se je bila junaško odločila, toda njeno telo je drhtelo pred tem sklepom. In v sobi, kjer je preživela deset svojih najlepših let, je bridko ihtela nad izgubljenim življenjem.

ZADNJA LJUBEZEN

Roman

— Nočem vam delati poklonov, — je dejal, — poznam vaš značaj, vendar pa priznavam, da me je vaša nenadna veselost presenetila.

Grofica se je bila ta čas obnavljala. Smeje se je ozrla na markiza in odgovorila:

— Kaj hočete, prijatelj? Če se človek stara, postaja filozof. Sprijaznila sem se s svojo usodo. Moj mož, ki je mlajši od mene, je izpremenil svoja čustva. Mar bi ne bila smešna, če bi ga hotela ljubiti drugače, nego sam želi, če bi hotela odgovarjati na njegovo prijateljstvo s strastjo? Ravna sem se po njegovem zgledu in tudi sama sem ublažila svoja čustva. In zdaj vidite posledice. Namestu, da bi se mučila v ljubosumnosti, mi dajem proste roke. Namestu da bi tarnala nad preteklostjo in jo objokovala, snujem načrte za bodočnost. On mi je hvaležen za to, a to mi je v zadovolženje. Kako vam ugaja moja filozofija?

— Občudujem jo, če je iskrena.

— Zakaj bi pa ne mogla biti?

— In to bo trajno?

— Ah, kdo pa ve, kako dolgo bomo sami na svetu? No, s tem je rečeno, da se bo zgodilo, kar se mora zgoditi.

Naenkrat je postala grofica zelo resna.

— Ne, — je dejala, — to ne pomeni, da se more zgoditi, kar je usojeno, temveč da se to mora zgoditi. In jaz mnogo razmišljam o tem, kaj se bo zgodilo, ko me ne bo več.

Markiz se je radovedno ozrl na svojo prijateljico, toda zdelo se mu je neizpremenjena.

— Dokler bom živa, storim vse, da bo Armandovo življenje lahko in prijetno. Toda kaj potem, ko me ne bo več?

— Draga moja, vi imate še dvajset let življenja.

— Ko me ne bo več, — je nadaljevala Mina, ne da bi se zmenila za markizove besede, — kdo bo zavzel moje mesto ob njegovi strani? Izključeno je, da bi živel sam. Še preveč sem ga razvabila. Kdo bo skrbel zanj, kdo mu bo stregel?

Prijela je markiza za roko, mu jo krepko stisnila in nadaljevala:

— Trpljenje uničuje življenje. Jaz sem mnogo trpela duševno. Že več mesecev trpim tudi telesno. Vem torej, da lahko kmalu umrem.

Markiz ji je hotel ugovarjati, ona je pa s pogledom zadržala njegove besede in nadaljevala:

— Ne govorim kar tja v en dan. Ne bojim se smrti zavoljo sebe, bojim se je samo zavoljo tistega, ki ga zapustim tu. Čujte moje najbolj vroče